

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ**

**ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

**Збірник наукових праць
Одеського регіонального інституту
державного управління**

Випуск 1(49)

2012

придатні для питного водопостачання без додаткового очищення (південні райони області, розташовані у міжріччі Дністра та Дунаю). В рамках регіональної програми «Питна вода Одеської області на 2010–2013 роки і період до 2020 року» проведена детальна інвентаризація всіх об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства, складені орієнтовані переліки об'єктів.

Регіональна програма «Питна вода Одеської області на 2010–2013 роки і період до 2020 року» затверджена рішенням Одеської обласної ради від 10 вересня 2010 року №1170-V і враховує усі існуючі в області проблеми з водопостачанням та водовідведенням та визначає шляхи і вартість їх вирішення. У 2012 році виконуватимуться роботи на найбільш важливих водопровідно-каналізаційних об'єктах, які визначені на сходах жителів населених пунктів області у рамках ініціативи «Народний бюджет».

VII. Забезпечення розбудови інформаційного суспільства.

Основним завданням робочої групи «Вдосконалення інформатизаційної структури регіону» Регіонального комітету з економічних реформ у 2011 році було визначено забезпечення розбудови інформаційного суспільства.

Протягом 2011 року відповідно до Концепції розвитку електронного урядування в Україні реалізовано пілотний проект впровадження технологій електронного урядування в Одеській області (проведення тестових випробувань та дослідної експлуатації автоматизованої інформаційної системи обміну електронними документами).

Рішенням Одеської обласної ради від 30 грудня 2010 року № 50-VI затверджено регіональну програму інформатизації Одеської області на 2011–2013 роки (Інформаційна Одещина).

В рамках програми у 2011 році реалізовувалися наступні заходи:

- організаційне та методичне забезпечення програми інформатизації, координація робіт з інформатизації області;
- створення системи надання електронних послуг населенню на базі інформаційної системи «Електронний регіон»;
- легалізація програмного забезпечення, що використовується органами влади області;
- підтримка проектів інформатизації регіону, що фінансуються за рахунок коштів міжнародних фондів, установ, організацій та агенцій;
- розвиток системи IP-телефонії в органах влади області;
- створення системи відеоконференцз'язку в органах влади області;
- впровадження системи електронного документообігу з використанням електронного підпису в структурних підрозділах облдержадміністрації, облраді, райдержадміністраціях, райрадах та сільських і селищних радах області;
- створення комплексних систем захисту інформації на об'єктах інформаційної діяльності;
- забезпечення функціонування інформаційно-телекомунікаційної системи органів виконавчої влади і місцевого самоврядування області.

Також проходила низка заходів щодо розвитку та впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у систему охорони здоров'я:

- реалізовувався проект «Телемедицина» – досвід роботи Одеського регіону з телемедичного консультування склав передумови прийняття проекту Закону України «Про телемедицину», який подано до Верховної Ради України;
- поєднання телемедичних систем та інформаційних медичних систем лікувально-профілактичних закладів за пропозицією регіонального комітету з економічних реформ визначено у Програмі соціально-економічного та культурного розвитку Одеської області на 2012 рік, затвердженої рішенням обласної ради від 28 грудня 2011 року № 363-VI.

На сайті облдержадміністрації та сайті Головного управління економіки у спеціальному розділі «Регіональний Комітет з економічних реформ» висвітлюються діяльність комітету, засідань робочих груп, пропозиції, які вносяться для обговорення.

УДК 351.82:338.24(477.44)

Микола Джига

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМИ ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМ ЯК ІНСТРУМЕНТ АКТИВІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ВІННИЦЬКОГО РЕГІОНУ

В статті розглянуто успішні практики реалізації Програми економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» на території Вінницького регіону. Показано, що в процесі впровадження економічних реформ виникають точки зростання, які стимулюють процеси соціально-економічного розвитку регіону в цілому.

Ключові слова: економічний розвиток, конкурентоспроможність регіону, економічні реформи.

✎ В період посткризового відновлення української економіки актуальною стає проблема реформування усіх галузей та сфер суспільного життя, підвищення конкурентоспроможності держави в цілому. Документом, в якому вдалось узагальнити напрацювання останніх років та представити як план реформ є Програма економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава», напрацьована Комітетом економічних реформ на чолі з Президентом України Януковичем В. Ф. [1]. На виконання вказаного документа розроблено Національний план дій, який затверджується щорічно з метою реалізації заходів Програми економічних реформ.

Для ефективної реалізації Програми економічних реформ на регіональному рівні створено регіональний комітет економічних реформ. Зокрема, у Вінницькій області розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 31 березня 2010 р. № 148 утворено Регіональний комітет з економічних реформ, затверджено положення, склад комітету та координаційних

груп. Щорічно затверджується регіональний план дій, що повністю узгоджений із Національним планом дій по впровадженню Програми економічних реформ Президента України.

Реалізація заходів регіонального плану дій покликана забезпечити позитивні якісні зміни усіх сфер суспільного життя шляхом реалізації реформ по таких ключових напрямках:

- податкова система, міжбюджетні відносини, дерегуляція та розвиток підприємництва;
- освіта, охорона здоров'я, пенсійне страхування, соціальне забезпечення;
- сільське господарство та реалізація земельної реформи;
- модернізація житлово-комунального господарства;
- реформа місцевого самоврядування.

➤ Проаналізувати вплив реалізації реформ у соціально-економічній сфері на динаміку та інтенсивність соціально-економічного розвитку Вінницького регіону.

➤ Проблеми інтенсифікації соціально-економічного розвитку регіонів були висвітлені у працях таких учених: Воронова О.І., Красностанова Н.Е., Львова Є.О. [2], Малиш Н.А. [3], Миколайчука М.М. [4], Мироненко М.Ю.

➤ Основними напрямками реалізації Програми економічних реформ у Вінницькій області, по яких уже отримані позитивні результати є: реформування системи охорони здоров'я (пілотний проект), реформування сільського господарства, модернізація житлово-комунальної сфери.

Відповідно до Закону України «Про порядок проведення реформування системи охорони здоров'я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та місті Києві» та рішення № 229 8 сесії обласної Ради 6 скликання «Про Програму економічного і соціального розвитку Вінницької області на 2012 рік», з метою забезпечення виконання завдань Програми економічних реформ основним пріоритетом в охороні здоров'я визначено наближення доступної та якісної медичної допомоги до людей шляхом структурної перебудови галузі [5; 6].

Рішеннями сесій місцевих рад створено 27 Центрів первинної медико-санітарної допомоги в районах області та 7 Центрів ПМСД у м. Вінниці, які зареєстровані як юридичні особи. Всього створено 34 Центри ПМСД. Мережа закладів загальної практики сімейної медицини налічує 263 амбулаторії загальної практики сімейної медицини (у 2010 році - 184 амбулаторії), у тому числі 25 амбулаторій, що створені на базі фельдшерсько-акушерських пунктів, які обслуговують 1000 і більше населення, 40 амбулаторій створені на базі відділень сімейної медицини ЦРЛ.

Здійснювалися заходи з оптимізації мережі лікувально-профілактичних закладів у сільській місцевості. 39 дільничних лікарень області реорганізовано в амбулаторії загальної практики сімейної медицини із розміщенням в них стаціонарів денного перебування.

Після проведеного аудиту, неефективно функціонуючі дільничні лікарні реорганізовані в амбулаторії загальної практики сімейної медицини з ліжками денного стаціонару, а в деяких закладах зі збереженням та оптимізацією ліжок цілодобового стаціонару, в залежності від транспортних сполучень. При цьому також враховані потреби сільського населення в ліжках медико-соціального призначення. Завершено фінансове розмежуван-

ня закладів охорони здоров'я первинного та вторинного рівнів.

Протягом 2011 року в області по закладах охорони здоров'я кількість штатних посад сімейних лікарів доведено до 755,5 посад. Збільшилась кількість практикуючих сімейних лікарів від 466 у 2010 році до 572 фізичних осіб у 2011 році. Відповідно збільшилась і забезпеченість населення сімейними лікарями з 4,0 до 4,6 на 10 тис. населення.

Як результат поетапної роботи з вдосконалення системи охорони здоров'я на базі реорганізованих дільничних лікарень, в яких скорочені ліжка цілодобового стаціонару, були відкриті пункти тимчасового базування швидкої медичної допомоги для цілодобового забезпечення населення невідкладною медичною допомогою.

Вінницька область традиційно вважається індустріально-аграрним регіоном, тому одним з пріоритетних напрямів реформування її економіки є побудова сучасного і високоефективного аграрного сектору. Так, на сьогоднішній день в агропромисловому комплексі області знаходяться в стадії реалізації та будуть реалізовуватися в найближчій перспективі 115 інвестиційних проектів на суму понад 17,2 млрд грн, спрямованих на розвиток галузі рослинництва, будівництво нових та реконструкцію існуючих тваринницьких комплексів, елеваторів, сховищ для зберігання овочів, картоплі та фруктів, харчової і переробної промисловості, тощо.

Завдяки активному реформуванню агропромислової галузі у 2011 році забезпечено виробництво валової продукції сільського господарства на суму 7232,1 млн грн, чим забезпечено приріст її виробництва, в порівнянні з минулим роком, на 17,4%, одержано рекордний урожай зернових в обсязі 4,2 млн тонн, або на 1,1 млн тонн (36,1 %) більше, ніж у 2010 році. За 9 місяців 2011 року в основний капітал сільськогосподарських підприємств інвестовано 1,3 млрд грн, або в 3,9 раза більше, ніж за аналогічний період минулого року. Господарствами області закуплено 1078 одиниць сільськогосподарської техніки на суму 474,5 млн гривень, або на 195 млн гривень більше, ніж в 2010 році. Активне впровадження програми економічних реформ дало змогу Вінницькій області у останні роки вийти на перше місце в Україні по виробництву продукції рослинництва [7].

Модернізація житлово-комунальної сфери, підвищення якості надання послуг населенню області є одним з пріоритетних напрямів реалізації програми економічних реформ у Вінницькому регіоні. Одним з головних завдань реформування житлово-комунального господарства області є підвищення його енергоефективності, що дасть змогу акумулювати додаткові інвестиційні ресурси на технічне переоснащення та якісне оновлення галузі.

Робота в сфері енергозбереження в області проводиться в межах Енергетичної стратегії України на період до 2030 року, Державної цільової економічної програми енергоефективності на 2010–2015 роки та Програми підвищення енергоефективності та зменшення споживання енергоресурсів у Вінницькій області на 2010–2015 роки [8; 9].

В рамках реалізації заходів Програми енергозбереження на впровадження енергоощадних технологій на підприємствах та організаціях всіх форм власності спрямовано понад 94,55 млн грн, заощаджено в розрахунку на рік майже 67,1 тисяч тонн паливно-енергетичних ресурсів. У 33 закладах соціальної сфери області впроваджено опалювальні системи на місцевому паливі, та здійснено утеплення будівельних конструкцій із заміною

вікон та встановленням теплоізолюючих дверей. В області замінено 35 одиниць газових котлів на вугільні.

Як приклад, в м. Козятині переведено на альтернативні види палива взамін природного газу всі 19 закладів бюджетної сфери. В якості палива використовуються торфобрикети, пелети та відходи деревини. Планується скоротити споживання природного газу на 3 млн куб.м в рік. Переведено на електричне опалення житловий фонд та соціальну сферу сіл Гулі Барського району, Серединки Бершадського району, Трибусівки Піщанського району.

В області сформовано перелік пріоритетних енерго-ефективних проектів, вартістю 52 млн грн В 2011 році 4 проекти пройшли конкурсний відбір Держенергоефективності на фінансування з державного бюджету. З обласного бюджету в 2011 році виділено близько 2 млн грн на реалізацію енергоефективних проектів на 20 об'єктах спільної комунальної власності територіальних громад області.

Підрахунок економічного ефекту від впровадження сучасного енергозберігаючого обладнання, яке працює на альтернативних видах палива, порівняно з традиційними (природний газ), дають можливість стверджувати, що економія складає в межах від 15 до 20 грн на 1 кв. м опалювальної площі в рік.

Позитивним досвідом Вінниччини є передача відомчих котелень спеціалізованим теплостачальним організаціям. Комунальним підприємством «Вінниця-облтеплоенерго» прийнято на баланс 16 газифікованих котелень (7 будинків-інтернатів, 3 лікарні, 2 медичні коледжі, 3 школи-інтернати, 1 котельня комунальної власності місцевої територіальної громади смт Тиврів).

Завдяки проведеним технічним та організаційним заходам (заміна мереж та котлів з низьким коефіцієнтом корисної дії на нове обладнання) по вказаних котельняхлише протягом одного року зекономлено 900,0 тис. грн при витрачених 780,0 (термін окупності менше одного року). Отриманий КП «Вінницяоблтеплоенерго» досвід підтверджує наявність значного енергозберігаючого ефекту у передачі опалювальних котелень та теплових мереж в експлуатацію спеціалізованим організаціям.

З метою зростання енергоефективності економіки Вінницької області, протягом 2010–2011 рр. реалізовувались наступні заходи:

- впровадження у бюджетних установах опалювальних систем на місцевому (у тому числі твердому) виді палива;
- стимулювання підприємств області до нарощення виробництва альтернативних видів палива. Так, у Вінницькій області налічується 7 підприємств, що виробляють пелети і брикети, сумарною потужністю 100 тис. на добу;
- перехід на енергозберігаючі освітлювальні прилади, що дає змогу заощаджувати близько 700 тис. грн на рік.
- забезпечення належної системи обліку витрат теплової енергії;
- інтенсифікація виробництва електроенергії на електростанціях Вінницької області. В області працює 17 малих гідроелектростанцій загальною потужністю близько 21 мВт. Щорічно ними відпускається в мережі області від 80 до 100 млн кВт-год. електроенергії, що еквівалентно заощадженню 30 тис. тонн умовного палива;
- будівництво сонячних електростанцій. У 2011 році ТОВ «Подільська енергетична компанія» планує введення в експлуатацію Тростянецької сонячної електростанції потужністю 1 мВт, ТОВ «Енерго-

інвест» у Ямпільському районі споруджується Слобода-Бушанська сонячна електростанція загальною потужністю 1,78 мВт. Завершення робіт заплановано у 2013 році.

Впровадження Програми економічних реформ на території Вінницької області стало поштовхом для якісної перебудови її економіки, покращення якості надання соціальних послуг (зокрема в медичній галузі, де Вінницька галузь є пілотним регіоном), формування іміджу регіону, як такого, де можна ефективно здійснювати реформи.

Література.

1. Програма економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>.
2. Львова Є. О. Організаційно-правові засади сталого розвитку регіону // Теоретичні та прикладні питання державотворення. – 2011. – № 8.
3. Малиш Н. А. Методологічні засади макроекономічного аналізу державної політики // Теоретичні та прикладні питання державотворення. – 2011. – № 8.
4. Миколайчук М. М. Концептуальні засади формування фінансово-економічного механізму управління регіональним розвитком // Теоретичні та прикладні питання державотворення. – 2010. – № 6.
5. Закон України «Про порядок проведення реформування системи охорони здоров'я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та місті Києві» (№ 3612-IV від 7 липня 2011 року).
6. Рішення 8 сесії обласної Ради 6 скликання від 23 грудня 2011 року № 229 «Про Програму економічного і соціального розвитку Вінницької області на 2012 рік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vin.gov.ua>.
7. Соціально-економічне становище регіонів [Електронний ресурс] / Державна служба статистики. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
8. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 березня 2006 р. № 145-р «Про схвалення енергетичної стратегії України на період до 2030 року».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 2010 р. № 243 «Про затвердження Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010–2015 роки».